

Egy napig az ifjúság városa...

Megyei diáknapi Oroszáján

Egymás után érkeztek az autóbuszok szerdán reggel Oroszájára, a művelődési központ elé, mögé — melyik hol talált helyet. A színházterem 550 embert befogadó széksorai fiatalokkal teltek meg. Aki nem talált ülőhelyet a falak mentén várta a nagy eseményt: az idei Békés megyei diáknapi megnyitóját.

Kibédi Varga Lajos, a KISZ Békés megyei Bizottságának titkára köszöntötte a résztvevőket. Beszédében többek között elmondta, hogy „Március 18-án kezdődött megénkben is a dicsőséges Magyar Tanácsköztársaság 60. évfordulójának eseménysorozata, amelynek a megyei diáknapi évek óta hagyományos színterét. Szavait a nap eseményei hűen igazolták. A művészeti bemutatók 10 órakor kezdődtek. A résztvevők népes tábora szétszéledt, helyét a színházteremben átadva a diákszínpados, majd délután a néptáncos indulóknak.

Az igazított készülődésnek, s a bemutatóknak csak másfél órára vetett véget az ebéd, majd folytatódott minden tovább. A 32 benevezett iskolából mintegy 600 versenyző érkezett, s további négyszázan a másik oldalt, a szurkolók táborát képezték. Színes, vidám, tarka for-

gatag. Még a művelődési központ mögötti utcán is szól az ének: jobb híján itt próbál az egyik táncsoport. A jókedvnek még a hírtelen jött s gyorsan elvonuló zuháré sem vet véget.

Este 17 óra körül az utolsó bemutatók is véget érnek. A folyosók, a presszók dugig fiatalokkal. Mindenki az esélyeket latolgatja. A rendezőség „főhadiszállásán” most kezdődik csak az igazi munka: a zsűri értékelésének összesítése, az oklevelek kitöltése. Tizenhét óra negyvenöt perc. Végre újra felgyűlnak a színpad fényei. Elérkezik a várva várt pillanat: Kibédi Varga Lajos átadja a legjobbaknak a bronz, az ezüst és az arany okleveleket. Egy-egy név elhangzása után a nézőtérben hol itt, hol ott ugranak fel örömlükben, hogy tapssal ünnepeleik iskolatársaikat. Az aranydiplomások — összesen 180-an — mindannyian meghívást kaptak az Erkel Diák Ünnepekre, ahol méltón képviselhetik majd nemcsak iskolájukat, de megyéjük színeit is.

Az ünnepélyes eredményhirdetés után késő estig szólt a diszkó, feledtetve az izgalmakat, az apró csalódásokat, s a bemutató okozta fáradalmakat egyaránt.

Nagy Agnes

A békéscsabai „Rózsások” irodalmi színpada aranydiplomával tért haza. Fotó: Orbán Károly

Éneklő Ifjúság Szarvason

Március 24-én, szombaton, 17 órai kezdettel rendezik meg Szarvason, a Vajda Péter Művelődési Központban az Éneklő Ifjúság XII. jubileumi emlékhangversenyt. A Békés megyei Tanács, valamint a szarvasi Városi Tanács művelődésügyi osztálya, a KÓTA megyei szervezetének ifjúsági bizottsága, a HNF városi bizottsága, a KISZ járási városi bizottsága, a járási és városi úttörőelnökség és a Vajda Péter Művelődési Központ által szervezett hangversenyt Gutyán Mihály, a járási úttörőelnökség elnöke nyitja meg. Az egyestett kórus nyitó és záró száma között — amelyeket Fasang Árpád nyugalmazott zeneművészeti szakközépiskola-igazgató, karnagy vezényel — a megye 13 általános, közép- és felsőfokú iskolai kórusa mutatkozik be műsorával.

Bábszínész-képzés

Az Állami Bábszínház igazgatósága szeptemberben új, felsőfokú bábszínészképző tanfolyamot indít. Az érdeklődőknek színesmeghallgatást hirdetnek, amelyekre jelentkezhetnek azok az érettségizett 18–30 éves fiatalok, akik színészi képességekkel, bábmozgatói készséggel és énektudással rendelkeznek. (A vidéki jelentkezőknek állandó budapesti tartózkodási hely megjelölése is szükséges.) A jelentkezéseket április 30-ig kell beküldeni az Állami Bábszínház tanfolyamtitkárságához (1400 Budapest, VI., Jókai tér 10.) a titkárság írásban közli az érdeklődőkkel a felvételi vizsga részletes feltételeit és pontos időpontját.

„Mese a nagyapámról”

Magyar film az UNESCO-nak

Mint arról már hírt adtunk, a nemzetközi gyermekalkalmából az UNESCO felkérte többek között a BBC-t, a RAI-t, a japán és a Magyar Televíziót arra, készítsenek filmet a gyermekek világáról.

1979-ben először Budapesten, júniusban lesz a nemzetközi seregszemle, ahol hazánkat Szemes Marianna dokumentumfilmje képviseli majd.

Milyen témát választott a Magyar Televízió? Erről kérdeztük a rendezőnőt:

— Tíz-tizenkét éves gyerekek, az unokák szemével vizsgálják a nagyapák generációját. Milyenek látják őket? Mennyire kötődnek hozzájuk? A film ideiglenes címe is ez: Mese a nagyapámról. Eredeti gondolatunk az volt, az unoka legendás hősné, mégis hétköznapi embernek tartja nagyapját, akihez meleg érzelmi szálak fűzik. A valóság nem egészen ezt mutatta. Jóval bonyolultabb kapcsolatokat találtunk. Helyenként meglehetősen mély szakadék választotta el egymástól a két generációt.

— Mi maradt meg végül is az elképzelésükből?

— Négy részre bontottuk fel a filmet. E négy rész, négy családot mutat be, négy érzelmi lépcsőfokot. Az első áll a legtávolabb, az utolsó a legközelebb a nagyapához.

Sírkő és kakaó

Bemutató előadás a Jókai Színházban

Zenés burleszket ígér a színpad, a néző viszont csak arról mondhat véleményt, amit lát — de az ígért és a valóság közötti ellentét arra késztet, hogy szembesítsük az alapművet az előadással.

A szerző, **Eörsi István** az abszurd-groteszk stílusáramlathoz köti darabját. Nagyszerű alapötlet: mekkora a szakadék jog és erkölcs között a szükség szülte eltartási szerződések gyakorlatában. De mi ebben a groteszk, hiszen az alaphelyzet nagyon is reális?! Az eltartó kötelezettségeket vállal az eltartott vagyona ellenében, ha az eltartott meghal, ő örököl. A szerződés tárgya — legtöbbször — az eltartott lakása. Az eltartó akkor jár jól, ha az eltartott mielőbb „eltávozik”. Még akkor is önzés tehát az eltartási szerződés alapja, ha azt nem motiválja gonosz számítás. **Eörsi István** groteszkjében egy kilencvenkilenc éves öreg hölgy már 15 éve eltartja magát a Piti házaspárral, majd — hiába minden fondorlat Pitiék részéről — túléli őket. Látszólag ez a darab rövid tartalma. Ez van, ezt kell szeretni, élünk mi is egy közhellyel, hiszen az író is oly nagy előszeretettel építi be ezeket mondanivalójába. Persze csak oda, s akkor amikor — éppen a megközelítések pontatlanságának és faragásának kifejezése érdekében — fontosnak véli. Vannak ugyanis helyzetek — bőven — amikor egy frázisba bújtatott pongyola félmondat többet kifejez a valóságról, mint egy tanulmánykötet. Sőt, a valóság elemek egyenesen ronthatják a kívánt hatást. Ilyesmirtörtént a békéscsabai *Sírkő és kakaó* előadásakor. Az író és a rendező közötti nyelvi félreértések tartalmi, sőt hatásváltoztatásig vezettek. Hiába az ajánlás: „Kis traktátus a lakástulajdonos vénasszonyok jobbélre szenderítésének különféle törvényes módzatairól” — mind-

ez csupán az alapmű egyik rétege, a többet erő mondanivaló mélyebben van. A darab érdemi vetülete a pénz és a hatalom kérdéséről szól. „Az élni akarás csodálatos erő” — mondja a szerző, de — várnánk így tovább a frázist — mások kárára nem lehet büntetlenül élni. Az írótól idézett mondat igaza világos, ám a krónikás által oly „derűre fogalmazott” megállapításnak éppen a fordítottját hordozza a darab. Vagyis: lehet mások kárára büntetlenül élni! Kilencvenkilenc évesen is — csak pénz kell hozzá. A groteszk-béli öregasszonynak van pénze bőven, így hatalma is van, s úgy manipulálja Pitiéket, ahogy csak akarja. Ez a manipuláció azonban csak látszólag személyhez kötött. Piti sok van. Két Piti belehal az egyenlőtlen küzdelembe, sebját, újabb két „piti” vállalkozik az eltartó szerepére. Az előadás csak a mondanivaló felszíni rétegét hordozza. Műfajilag: se nem sza-

Pitiék és az öreg hölgy: Mártonffy Mária, Gyuresek Sándor, Dénes Piroska

Fotó: Demény Gyula

már, se nem ló. Az író nem készíthet továbbgondolásra, mert mondókája savaborsa feloldódik a burleszk híg levében, ám a pihekönnyű — de mégis milyen nehéz — műfajhoz súlyos a téma. Az író azt szeretné, „ha a mélyen tisztelt nézők sokat — de nem túl jókedvűen — nevetnének” a darabon, a rendező pedig derűt és kacagást kíván az előadáshoz. Ellentétes szándékok, ki is irtják egymást, hiába Udvaros Béla rendező minden jó igyekezte, az előadás csupán unalmasan tudálékos; nem azokra a torzulásokra gondolunk az előadás után, hogy mire képes a pénz és a hatalom összefonódása, sokkal inkább azon töndülünk, mennyire groteszkül félreértett mindenki mindent a *Sírkő és kakaó* valóságául alaphelyzete közül. (Bizonyára vannak megfontolások, amelyek szerint az előzőek alól e sorok írója sem kivétel.)

A félreértésekkel összefüggésben kell szólnunk a színészi játékról. **Dénes Piroska** komédiázó erejét, ebéltelenségét nem kell méltatnunk. Aki ismeri és tiszteli művészetét, elnézi ezt a kisiklást. Az öreg hölgy mélyen a darab és önmaga lehetőségei alatt játssza el. Láthatóan nagyon kedvetlenül. A többi szereplő közül csupán **Császár Nándornak** voltak jó percei, a postás szerepében, ő jutott legközelebb a darab igazához.

Holpert János zenéjét viszont felsőfokú jelzőkkel illethetjük. A helyzeteket, jellemeket kitűnően karikírozó, ötletes zenei anyag olyan ezen az előadáson, mint gyenge kávé a finom tejszínhab. Valóban burleszk muzsika a javából, ám a zenei hatásokkal a színpad nem él megfelelően.

Soós Éva

Tiszai Lajos